

2023- jil yanvar-avgust ayları ushın
dáslepki maǵlıwmat

Qaraqalpaqstan Respublikası Sırtqı
ekonomikalıq baylanıs hám sawda
statistikası bólimi

Sırtqı ekonomikalıq baylanıs hám
sawda statistikası bólimi:

(61) 222-67-45

Sırtqı sawda aylanısı

Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır. Tiykarınan, mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw boyınsha qabıl etilgen nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóbirek tájriybe arttırıwına imkániyat jaratıp beredi. Nátiyjede olar jáhan sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul barısında sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw, importtı optimallasırıw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiyinlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde, **2023-** jil yanvar-avgust ayında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte SSA) **329,0 mln. AQSH** dollarǵa jetti hám **2022-** jıldıń yanvar-avgust aylarına salıstırǵanda **86,9 %** ti quradı.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

Sırtqı sawda aylanısı

2023- j.: **329,0** **86,9 %**

(2022- j.: **378,6**)

Saldo

2023- j.: **56,0** (2022 j.: **94,7**)

Eksport

2023- j.: **192,1** **81,3 %**

(2022- j.: **236,6**)

Tovarlar: 191,8

Xızmetler: 0,7

Import

2023- j.: **136,5** **96,2 %**

(2022- j.: **141,9**)

Tovarlar: 125,0

Xızmetler: 11,5

Sírtqı sawda aylanbası – belgili dáwir ushın mámleket eksportı hám importı qunınıń muǵdarı esaplanadı. Tovarlardıń sırtqı sawda statistikası Ózbekstan Respublikası bajıxana aymaǵına alıp kırıw (import) yáki Ózbekstan Respublikası bajıxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sırtqı sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.

SSAda eksport kólemi **192,5** mln. AQSH dollarına (**81,3** % ti) hám import kólemi **136,5** mln. AQSH dollarına (**96,2** % ǵa) jetti. Esabat dáwirinde **56,0** mln. AQSH dollari qunında minus sırtqı sawda balansı jazıp alındı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ Eń JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǵAN MÁMLEKETLER
(2023-jıl yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

<p>Túrkiya</p> <p>SSA – 66,7</p> <p>Eksport: 64,1 Import: 2,6</p> <p> 20,3 %</p>	<p>QXR</p> <p>SSA – 67,6</p> <p>Eksport: 36,7 Import: 30,9</p> <p> 20,5 %</p>	<p>Rossiya</p> <p>SSA – 58,8</p> <p>Eksport: 34,5 Import: 24,3</p> <p> 17,9 %</p>	<p>Latviya</p> <p>SSA – 21,6</p> <p>Eksport: 21,5 Import: 0,1</p> <p> 6,6 %</p>	<p>Qazaqstan</p> <p>SSA – 41,6</p> <p>Eksport: 17,7 Import: 23,9</p> <p> 12,6 %</p>
<p>Awǵanstan</p> <p>SSA – 1,0</p> <p>Eksport: 1,0 Import: 0,0</p> <p> 0,3 %</p>	<p>Estoniya</p> <p>SSA – 6,3</p> <p>Eksport: 4,7 Import: 1,6</p> <p> 1,9 %</p>	<p>Tájikstan</p> <p>SSA – 1,6</p> <p>Eksport: 1,6 Import: 0,0</p> <p> 0,5 %</p>	<p>Pákistan</p> <p>SSA – 1,0</p> <p>Eksport: 1,0 Import: 0,0</p> <p> 0,3 %</p>	<p>Fransiya</p> <p>SSA – 0,9</p> <p>Eksport: 0,8 Import: 0,1</p> <p> 0,3 %</p>

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI IRI SHERIK MAMLEKETLER MENEN SIRTQI SAWDA AYLANISI DINAMIKASI

(yanvar-avgust, mln. AQSH dollari)

Mámleketler	2021- j.	2022- j.	2023- j.
Túrkiya	75,1	74,7	66,7
 <i>Eksport</i>	67,2	68,6	64,1
<i>Import</i>	7,9	6,1	2,6
QXR	104,8	111,9	67,6
 <i>Eksport</i>	78,3	58,7	36,7
<i>Import</i>	26,5	53,2	30,9
Rossiya Federaciyası	79,7	70,1	58,8
 <i>Eksport</i>	54,1	34,5	34,5
<i>Import</i>	25,6	35,6	24,3
Latviya	23,8	29,9	21,6
 <i>Eksport</i>	21,4	29,4	21,5
<i>Import</i>	2,4	0,5	0,1
Qazaqstan	42,5	36,9	41,6
 <i>Eksport</i>	28,2	23,1	17,7
<i>Import</i>	14,3	13,8	23,9
Estoniya	0,6	0,7	6,3
 <i>Eksport</i>	0,5	0	4,7
<i>Import</i>	0,1	0,7	1,6
Gruziya	1,2	2,4	1,7
 <i>Eksport</i>	1,2	2,3	1,7
<i>Import</i>		0,1	0
Tájikstan	2,2	1,1	1,6
 <i>Eksport</i>	2,2	1,1	1,6
<i>Import</i>	-	-	-
Awғанstan	2,8	3,4	1,0
 <i>Eksport</i>	2,8	3,4	1,0
<i>Import</i>	-	-	0,0
Pákistan	1,6	0,4	1,0
 <i>Eksport</i>	1,4	0,2	1,0
<i>Import</i>	0,2	0,2	-

Mámleketler		2021- j.	2022- j.	2023- j.
	Fransiya	2,3	1,4	0,9
	<i>Eksport</i>	1,4	1,2	0,8
	<i>Import</i>	0,9	0,2	0,1
	Koreya Respublikası	18,6	8,5	14,0
	<i>Eksport</i>	2,2	1,2	0,7
	<i>Import</i>	16,4	7,3	13,3
	Niderlandiya	5,5	0,7	1,1
	<i>Eksport</i>	0,2	-	0,5
	<i>Import</i>	5,3	0,7	0,6
	Germaniya	6,6	1,3	3,3
	<i>Eksport</i>	0,5	0,4	0,5
	<i>Import</i>	6,1	0,9	2,8
	Polsha	0,9	1,0	0,9
	<i>Eksport</i>	0,1	0,1	0,5
	<i>Import</i>	0,8	0,9	0,4
	Türkmenstan	2,4	1,8	1,5
	<i>Eksport</i>	0,8	1,0	0,5
	<i>Import</i>	1,6	0,8	1,0
	Litva	3,6	3,2	1,8
	<i>Eksport</i>	2,2	0,4	0,5
	<i>Import</i>	1,4	2,8	1,3
	Iran	4,3	1,4	1,0
	<i>Eksport</i>	1,9	0,6	0,5
	<i>Import</i>	2,4	0,8	0,5
	Tayland	0,2	0,1	0,4
	<i>Eksport</i>	0,2	0,1	0,4
	<i>Import</i>	-	0,0	-
	Portugaliya	0,1	0,3	0,3
	<i>Eksport</i>	0,1	0,3	0,3
	<i>Import</i>	-	-	-

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (2023- jil yanvar-avgust)*

	Mln AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	329,0	86,9	100,0
Nókis q.	183,2	80,3	55,7
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	11,8	211,2	3,6
Beruniy	7,6	48,5	2,3
Bozataw	1,3	153,5	0,4
Qaraózek	7,1	23,9	2,2
Kegeyli	5,1	81,4	1,5
Qońırat	10,9	190,9	3,3
Qanlıkól	11,4	119,6	3,5
Moynaq	17,5	88,3	5,3
Nókis	5,6	205,5	1,7
Taqiyatas	12,7	88,2	3,9
Taxtakópir	0,6	36,5	0,2
Tórtkúl	22,8	110,1	6,9
Xojeli	9,8	237,2	3,0
Shımbay	9,8	193,8	3,0
Shomanay	2,8	283,6	0,9
Ellikqala	8,9	115,5	2,7

Eń joqari kólem,
mln. AQSH dollari

Eń az kólem,
mln. AQSH dollari

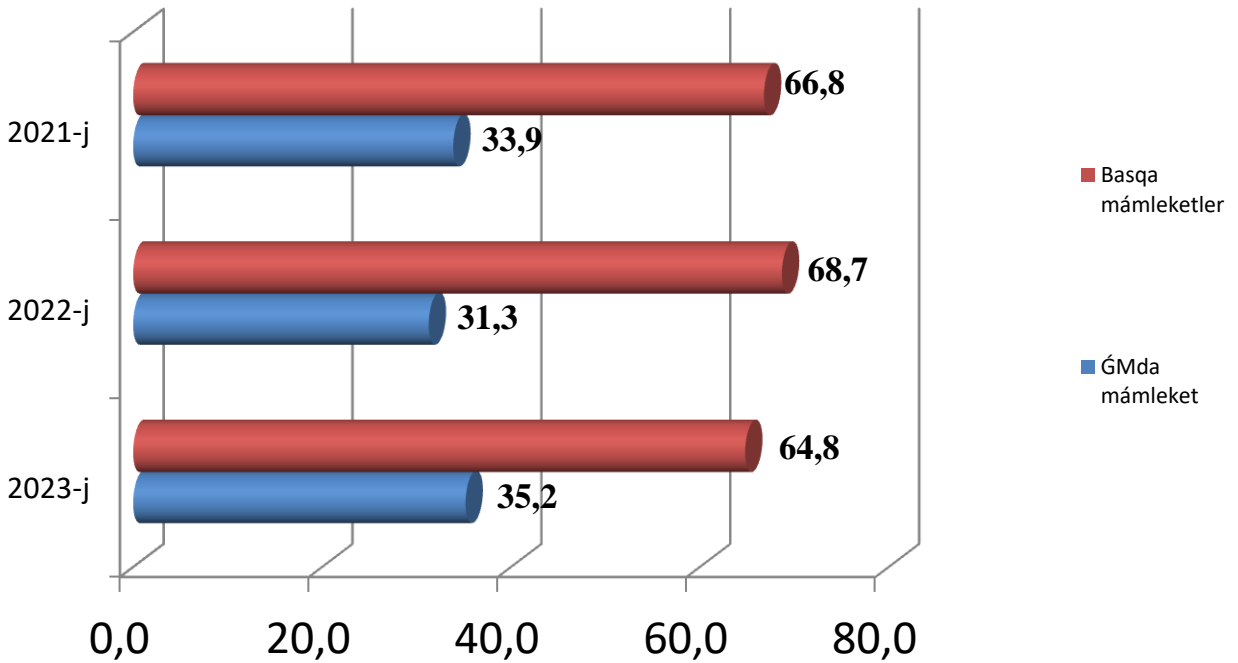
Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındaǵı eń joqarǵı úlesin Nókis qalası **55,7 %** úlesi menen **183,2** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin ese Taxtakópirde **0,2 %** úles penen **0,6** mln. AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw , sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistik maǵlıwmatlar , Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA GMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIŇ KOLEMLERI DINAMIKASI

yanvar-avgust, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2023-jıldıń yanvar-avgust aylarında, sirtqı sawda aylanısında GMDA mámleketleriniń úlesi 35,2 % ti qurap, 2022- jılǵa salıstırǵanda sirtqı sawda aylanısındaǵı úlesi 97,7 % ti quradı.

Qaraqalpaqstannıń basqa sirt el mámleketleriniń SSA sı 2023- jıldıń yanvar-avgust aylarında 2022- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 82,0 % ke hám jámi SSA daǵı úlesi 64,8 % ti quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısı 2023- jil yanvar-avgust kórsetkishlerine tiykar, **115,6** mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport **55,0** mln. AQSH dollarğa jetken bolsa, import **60,6** mln. AQSH dolların quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ ĞMDA MÁMLEKETLERI HÁM SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍ (2023- jil yanvar-avgust mln. AQSH dollari)

Rossiya

TSA – 58,8
Eksport – 34,5
Import – 24,3

Qazaqstan

TSA – 41,6
Eksport – 17,7
Import – 23,9

Qırız Respublikası

TSA – 3,8
Eksport – 0,2
Import – 3,6

Belarus

TSA – 7,9
Eksport – 0,1
Import – 7,8

Táikistan

TSA – 1,6
Eksport – 1,6
Import – 0,0

Ukraina

TSA – 0,3
Eksport – 0,2
Import – 0,1

Türkmenstan

TSA – 1,5
Eksport – 0,5
Import – 1,0

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası **58,8 mln**, Qazaqstan **41,6 mln** hamda **Belarus 7,9 mln** mámleketlerine tuwra keldi.

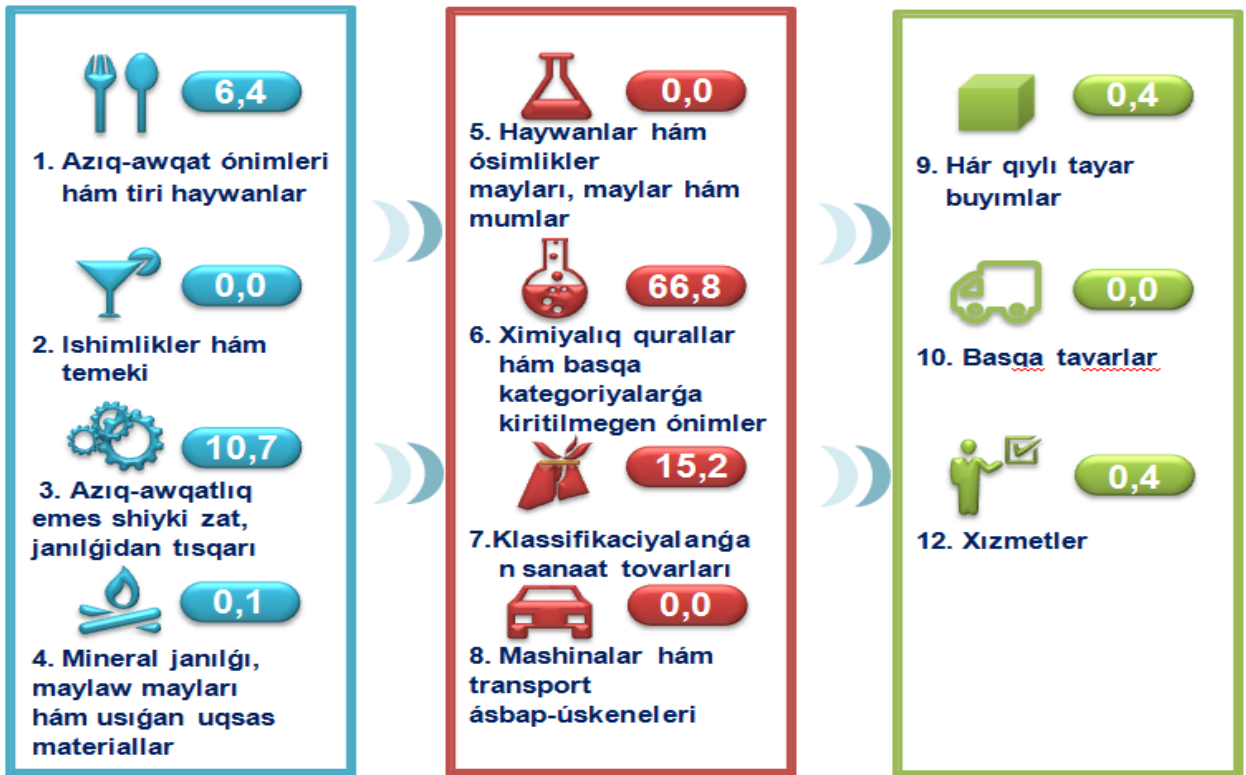
QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ EKSPORTI

Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap- quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde eksportyorlar tárepinen **192,5** mln. AQSH dolları (*namonetar altınnan tısqarı*) qunındaǵı (*2022- jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 81,3 % ti quradı*) tovar va xızmetler eksport qılınıwı támiyinlendi.

XSST* BOYINSHA EKSPORTINIŃ QURAMI (2023-jil yanvar-avgust úlesi % te)

Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistikalıq kórsetkishlerin júzege keltiriwde, Sırtqı ekonomikalıq háreket tovar nomenklaturası (**keyingi orınlarda TIF TN**) menen birgelikte, Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılǵan sawda (**keyingi orınlarda – XSST**) isletiledii. Bul óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuǵın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalam ushın imkan beredi. Tovarlardı **XSST** boyınsha kodlastırıw, **TIF TN** hám **XSST** ortasında ótiw giltleri járdeminde ámelge asırıladi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BOYINSHA EKSPORT QURAMI

(yanvar-avgust, jillar kesiminde)

XSST qurami	Mln. AQSH dollari		Ósim páti, % te		Uliwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jám eksport	236,6	192,5	82,4	81,3	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	12,8	12,4	107,5	97,1	5,4	6,4
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	19,1	20,6	48,7	107,5	8,1	10,7
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	0,0	0,1	0,0		0,0	0,0
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	-	-	-	-	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	176,1	128,7	87,9	73,1	74,4	66,8
Sanaat tovarları	24,7	29,3	76,8	118,6	10,5	15,2
Mashinalar hám transport ásbap-úskenerleri	0,0	0,0	51,5	11,8	0,0	0,0
Hár qıylı tayar buyımlar	1,1	0,8	315,3	66,9	0,5	0,4
Xızmetler	2,7	0,7	164,5	25,0	1,2	0,4

Eksport quramında tovarlar úlesi **99,1 %** ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (**66,8 %**), sanaat tovarları (**15,2 %**) hám azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı (**10,7 %**) Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (**6,4 %**) úlesine tuwra kelmekte.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSST BÓLIMI BOYINSHA AYIRIM ÓNIMLER EKSPORTINIŃ QURAMI (2023- jil yanvar-avgust)

XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	11 170,3	119,5
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	926,5	29,2
Sheker, shekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	9,6	29,7
Kofe, shay, kakao, dámbegishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	162,2	93,1
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari		
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	24,2	30,0
Zamariq hám aǵash	16 053,8	94,2
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	1 725,8	122,6
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqari)	775,4	134,0
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	79,3	-
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaqi frakciyalanǵan)		
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	385,5	170,0
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	128 001,6	73,1
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; hájjetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	99,9	170,0
Basqa jerde klassifikaciyanbaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	172,4	25,0

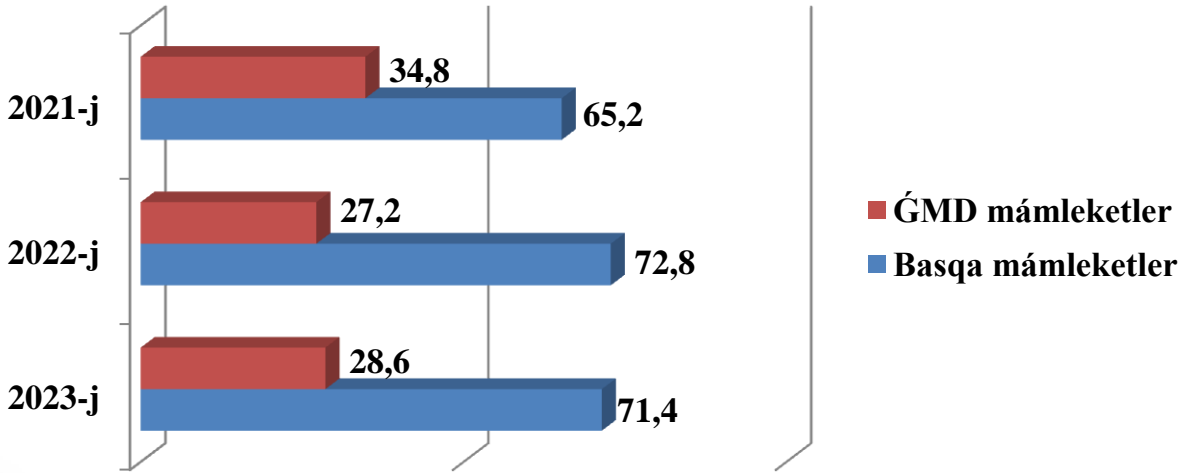
XSSK bólimi ati	Mln. AQSH dollari	2022-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	2 652,8	122,8 b
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	26 054,0	114,0
Shoyın hám polat	-	-
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	604,8	36,7
Mashinalar hám transport ásbap-úskenerleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları		
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskenerler		
Arnawlı bo'limler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	2,8	22,4
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-kenshekler hám kiyim-kenshek buyımları	673,5	74,9
Hár qıylı tayar buyımlar	33,0	56,2
Ayaq kiyim	-	-
Basqa túrdegi arnawlı, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	51,0	30,8

Qaraqalpaqstannıń sırtqı sawda statistikasına sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kırıwde - tovarlar kelip shıqqan mámleket , eger kelip shıqqan mámleket anıq emes bolsa, shıǵıp ketken jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

2023-jıldıń yanvar-avgust ayları ĞMDA mámleketlerine **55,0** mln. AQSH dollari qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp , jámi eksporttıń **85,6** % in quradı.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASÍ

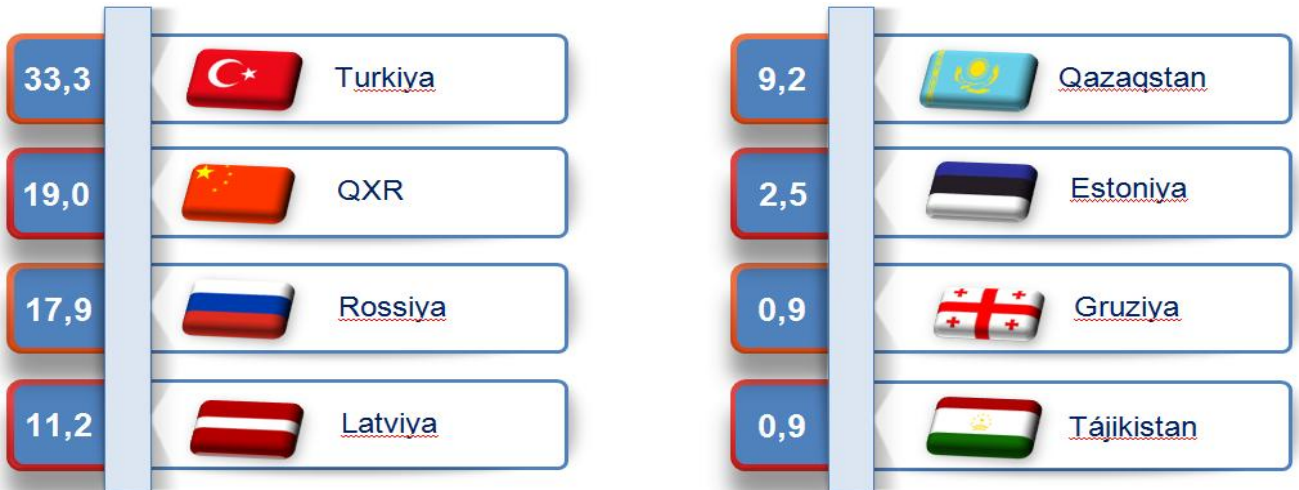
(yanvar-avgust, úlesi, % te)

2023- jıldıń yanvar-avgust aylarında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksporti boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası, Rossiya Federaciyası, Qazaqstan, Latviya hám Gruziya mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 94,8 procentti quramaqta.

RESPUBLIKA EKSPORTÍDA TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŃ ÚLESİ (2023- jil yanvar-avgust, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASININ TIYKARGI SHERIK MAMLEKET-LERGE AMELGE ASIRGAN EKSPORTI KOLEMI HAM OSIM PATLERI (yanvar-avgust, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mıń. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Orni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Túrkiya	68617,0	64051,1	102,2	93,3	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	58749,8	36650,9	75,0	62,4	2	2
Rossiya	34519,8	34505,6	63,8	100,0	3	3
Latviya	29446,0	21545,8	137,6	73,2	4	4
Qazaqstan	23071,4	17666,3	81,7	76,6	5	5
Estoniya	0,0	4726,0	0,0	-		6
Gruziya	2283,9	1734,1	185,9	75,9	9	7
Tájikstan	1061,3	1641,3	47,9	154,7	13	8
Awғанstan	3416,1	1047,4	120,2	30,7	7	9
Pákstan	209,9	1036,3	14,9	493,7	22	10
Birlesken patshalıq	3426,5	1010,7	198,8	29,5	6	11
Fransiya	1214,1	795,4	83,7	65,5	11	12
Koreya Respublikası	1165,9	686,6	54,2	58,9	12	13
Niderlandiya		516,9				14
Germaniya	386,4	510,1	80,3	132,0	18	15
Polsha	96,6	490,6	85,8	507,9	32	16
Turkmenstan	1009,2	486,4	131,8	48,2	14	17
Litva	374,9	474,8	17,3	126,7	19	18
Iran	576,1	473,3	29,6	82,2	16	19
Tayland	118,1	449,5	71,9	380,7	28	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI (2023- jil yanvar-avgust)*

	Mln. AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	192,5	81,3	100,0
Nókis q.	128,7	72,1	66,9
<i>hududlar:</i>			
Ámiwdárya	9,0	213,8	4,7
Beruniy	4,9	52,7	2,5
Bozataw	1,1	184,0	0,6
Qaraózek	0,8	85,6	0,4
Kegeyli	3,7	85,9	1,9
Qońırat	5,2	442,6	2,7
Qanlıkól	9,9	105,4	5,1
Moynaq	3,4	92,0	1,8
Nókis	3,1	175,2	1,6
Taqiyatas	2,4	48,6	1,3
Taxtakópir	0,4	26,7	0,2
Tórtkúl	4,0	93,9	2,1
Xojeli	1,3	83,7	0,7
Shımbay	4,4	126,2	2,3
Shomanay	2,8	278,4	1,4
Ellikqala	7,3	122,6	3,8

Eń joqarǵı kólemi,
mln. AQSH dollari

Eń az kólemi,
mln. AQSH dollari

Respublika eksportı quramında eń joqarǵı úlesi Nókis qalası **66,9 %** i **128,7** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin Taxtakópir rayonı **0,2 %** i **0,4** mln. AQSH dolların quradı.

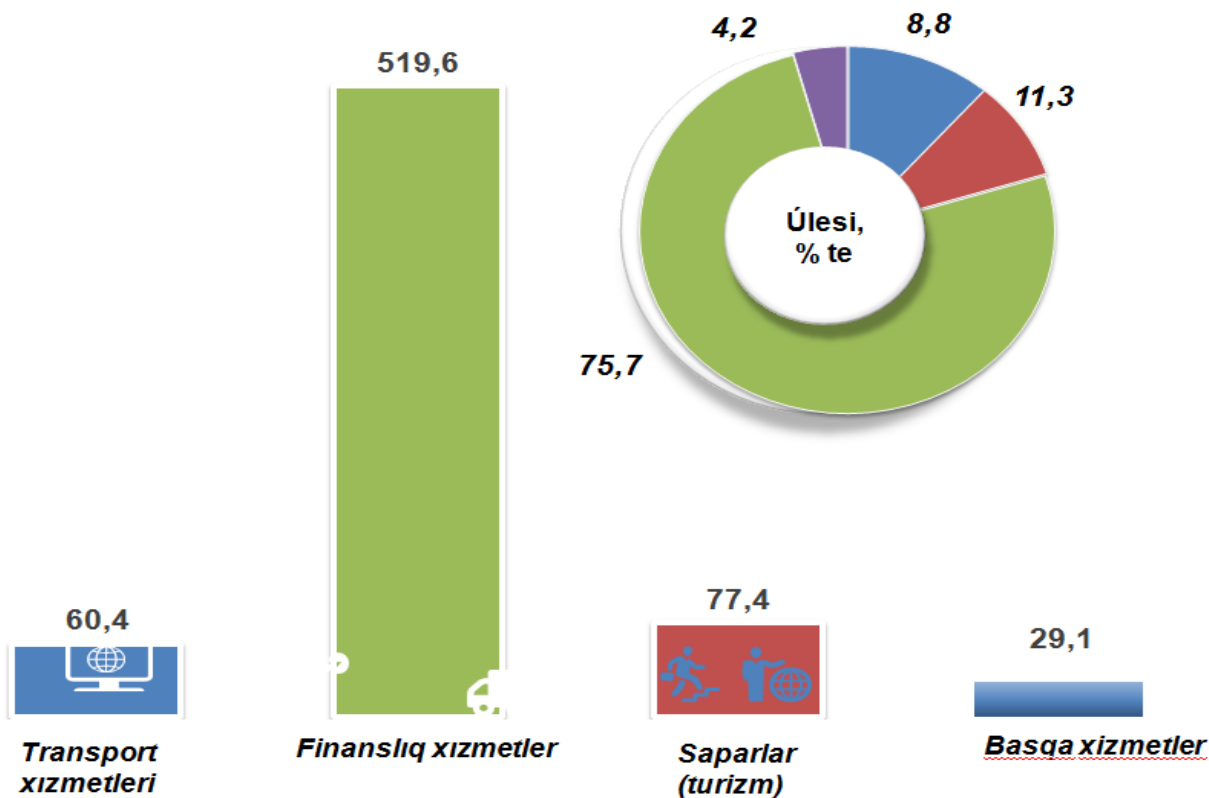
* Tábiyyıy gaz hám eklektr energiyasın jetkerip beriw , sonıńday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistik maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmeǵen.

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi yetilishi nátiyjesinde miynet ónimligin asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.

XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2023- jil yanvar-avgust, úlesi, % te)

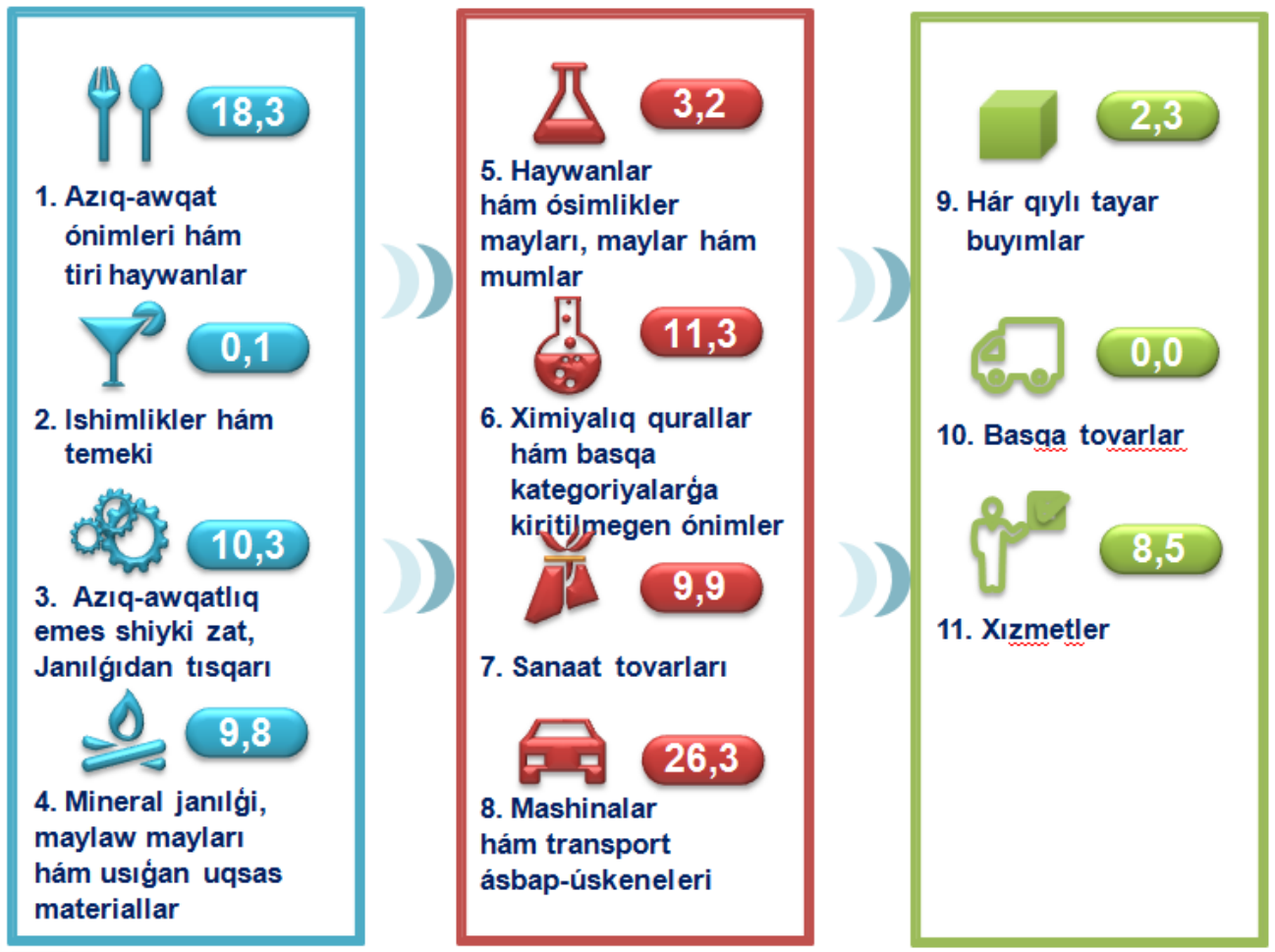

Xızmetler eksportı kólemi 686,5 mlrd AQSh dolların yaki jámi eksport kóleminiń 0,4 % in qurap, 2022- jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 25,0 % ke gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (75,7 %), saparlar (turizm) (11,3 %) hámde transport (8,8 %), basqa xızmetler (4,2 %) úlesine tuwra kelgen.

import QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IMPORTI

2023- jıldıń yanvar-avgust aylarında import kólemi 136,5 mln. AQSh dolların hám 2022- jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 96,2 % ti quradı. Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (26,3 %), Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (18,3 %), sanaat ónimleri (9,9 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (11,3 %) esabına tuwra keldi.

XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI (2023- jil yanvar-avgust, úlesi, % te)

Tovarlar importı dinamikası analizine tiykar, 2023- jıldıń yanvar-avgust aylarında import qılınǵan tovarlar kólemi, ótken jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 136,5 % ti quradı. Xızmetler importı bolsa 11,5 mln. AQSh dollarǵa jetti.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI (yanvar-avgust, jillar kesiminde)

XSSK bólimi	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ullwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jámi import	141,9	136,5	93,1	96,2	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	17,6	25,0	99,7	142,2	12,4	18,3
Ishimlikler hám temeki	0,1	0,2	-	287,4	0,0	0,1
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	13,3	14,1	135,4	106,4	9,3	10,3
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	11,2	13,4	89,9	119,9	7,9	9,8
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	3,8	4,3	79,3	114,3	2,7	3,2
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	15,9	15,4	74,3	97,2	11,2	11,3
Sanaat tovarları	16,4	13,6	167,1	82,8	11,5	9,9
Mashinalar hám transport ásbap-úskenederi	56,0	35,9	87,8	64,0	39,4	26,3
Hár qıylı tayar buyımlar	2,1	3,2	40,9	150,0	1,5	2,3
Xızmetler	5,7	11,5	73,7	201,0	4,0	8,4

XSSK BOYINSHA IMPORT QILINGAN AYIRIM TURDEGI ONIMLER QURAMI (2023- jil yanvar-avgust)

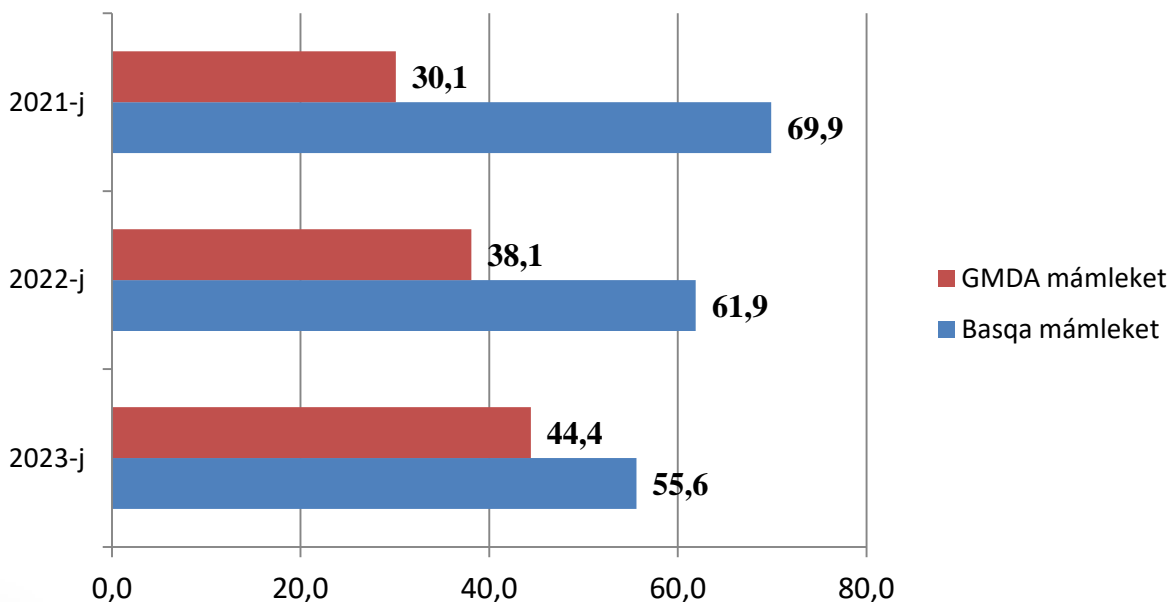
XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022- jilga salıstırğan da, % te
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Tiri haywanlar	421,5	18,0
Gósh hám gósh ónimleri	631,0	486,1
Kofe, shay, kakao, dámlawshiler hám olardan tayarlangan ónimler	1 006,6	130,6
Dánli eginler hám olardan tayarlangan ónimler	20 101,4	172,8
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	163,9	287,5
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıđan tısqari		
Probka hám ađash-taxtalar	13 230,7	102,4
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	771,5	835,0
Mineral janılıđı, maylaw mayları hám usıđan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıđan uqsas materiallar	10 036,5	111,8
Kómir, koks hám briketler	3 369,3	153,3
Hayvon va o'simliklar moyları (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Ósimlik mayları	4 349,7	114,3
Haywan hám ósimlik mayları	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarđa kiritilmegen usıđan uqsas ónimler		
Organikalıq ximiya zatları	3 334,2	63,7
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	771,0	128,4
Birlemshi formadađı plastmassalar	10 394,6	125,9
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	174,7	74,2

XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022- jilga salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Rezina buyımları	566,2	345,5
Metallardan tayarlanǵan buyımlar	10 962,3	86,0
Shoyın hám polat	300,8	22,8
Qaǵaz, kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	65,6	790,4
Mashinalar hám transport ásbap-úskenerleri		
Avtomobiller	4 024,2	103,7
Anıq tarawlar ushın arnawlı móljellengen mashinalar	20 550,2	49,9
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskenerler hám olardıń detalları	6 731,0	80,8
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	2 683,8	177,9
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arnawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	2 430,5	226,7
Hár qıylı tayar buyımlar	297,8	40,8
Bloklı imaratlar, suw ótkiziw, kanalizaciya, ısıtıw hám jaqtılandırıw úskenerleri ushın armatura hám bekkemlew tovarları	328,0	118,4
Mebel hám onıń bólekleri, jatarjay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	76,0	204,3

2023- jil yanvar-avgust juvmağına kóre ĞMDA mámleketlerinde import úlesi **60,6** % i qurap, 2022- jılğa salıstırğanda **12,1** % i quradı.

ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASÍ (yanvar-avgust, úlesi, % te)

2023- jil yanvar-avgust aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń 40 mámlekettiń tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı. Iri sherik-mámleketler (QXR, Rossiya, Qazaqstan, Shveciya, Koreya Respublikası, Belarus va Germaniya) jámi importıń **83,9** % i quradı.

RESPUBLIKA IMPORTÍNDA TIYKARĞÍ SHERIK MÁMLEKETLERDİŇ ÚLESİ (2023- jil yanvar-avgust, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI SHERIK MAMLEKETLERDEN AMELGE ASIRGAN IMPORT KOLEMI HAM OSIM PATLERI (yanvar-avgust, jillar kesiminde)

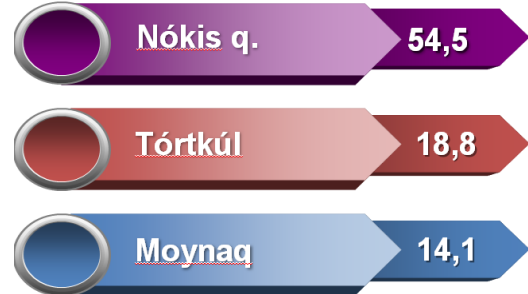
Mámleketler	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Uliwma kólemge salıstırǵandaǵı, orni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
QXR	53211,2	30932,9	200,4	58,1	1	1
Qazaqstan	35580,5	24320,4	138,7	68,4	2	2
Rossiya	13820,9	23884,6	96,6	172,8	3	3
Koreya Respublikası	7271,3	13328,2	44,4	183,3	4	4
BBA	1440,8	7790,3	250,9	540,7	11	5
Belarus	4225,2	6522,1	88,0	154,4	6	6
Shveciya	69,1	4038,8	0,8	5845,7		7
Germaniya	1474,2	3776,3	-	256,2	10	8
Qatar	2344,1	3578,0	76,8	152,6	9	9
Qırǵız Respublikası	887,4	2804,9	14,6	316,1	14	10
Turkiya	6067,9	2616,7	76,8	43,1	5	11
Estoniya	744,4	1578,7	1292,4	212,1	17	12
Birlesken patshalıq	2464,3	1522,9	293,2	61,8	8	13
Litva	2820,4	1327,4	201,2	47,1	7	14
Yaponiya	546,0	1169,8	81,8	214,2	21	15
Shvesariya	753,8	992,3	47,5	131,6	16	16
Türkmenstan	1060,4	935,3	422,9	88,2	12	17
AQSH	504,7	657,2	116,1	130,2		18
Bolgariya	681,6	556,3	12,8	81,6	19	19
Italiya	59,4	544,1	20,9	916,1		20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE IMPORTI (2023-jil yanvar-avgust)

	Mln. AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqıstan Respublikası	136,5	96,2	100,0
Nókis q.	54,5	110,0	39,9
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	2,8	203,4	2,1
Beruniy	2,7	42,4	2,0
Bozataw	0,2	77,9	0,1
Qaraózek	6,3	21,9	4,6
Kegeyli	1,3	71,0	1,0
Qońırat	5,7	126,3	4,2
Qanlıkól	1,6	797,9	1,2
Moynaq	14,1	87,5	10,3
Nókis	2,5	262,0	1,8
Taqıyatas	10,3	109,0	7,6
Taxtakópir	0,2	178,2	0,1
Tórtkúl	18,8	114,3	13,8
Xojeli	8,4	332,0	6,2
Shımbay	5,4	342,6	4,0
Shomanay	0,1	714,3	0,1
Ellikqala	1,5	90,4	1,1

Eń joqarı kólem,
mln. AQSH dollari

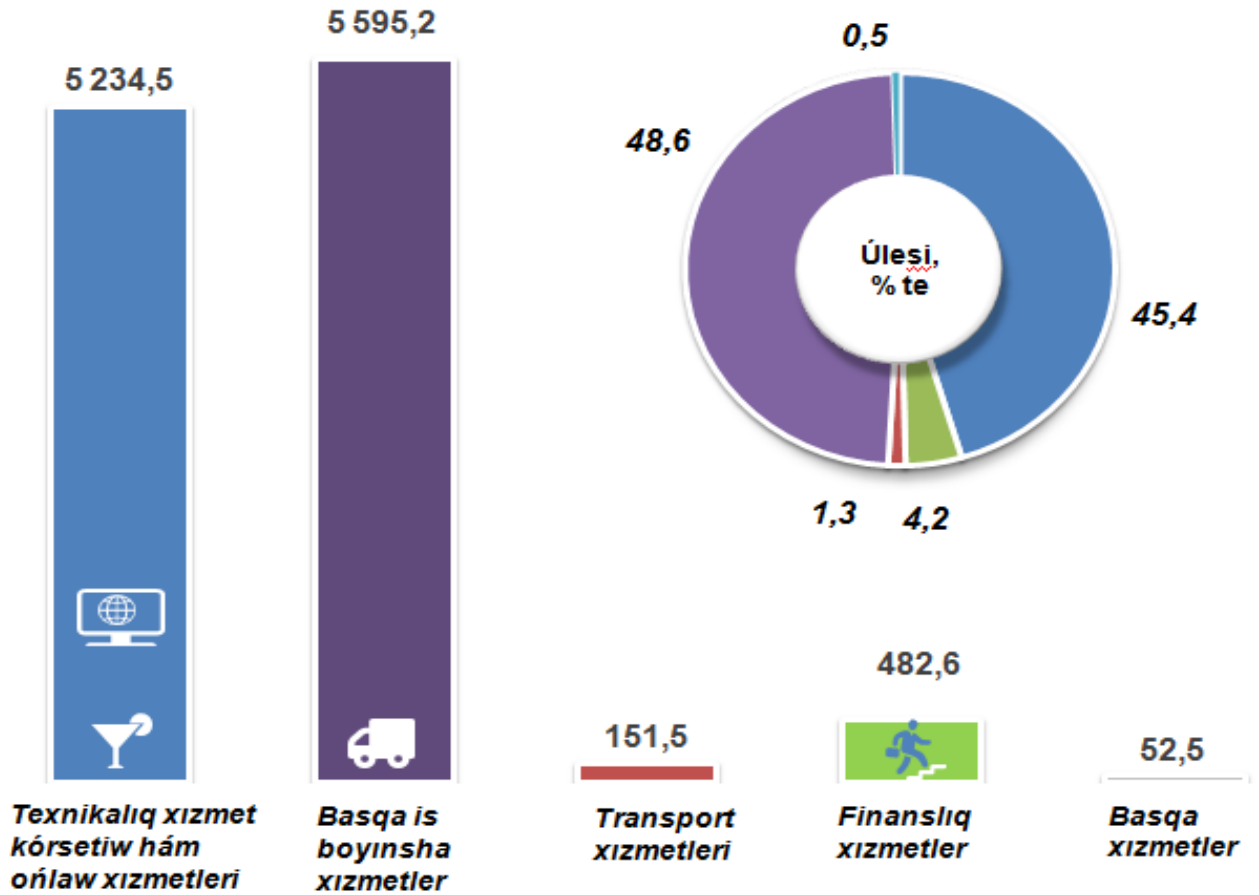
Eń az kólem,
mln. AQSH dollari

Respublika importi quramında eń joqarı úlesi Nókis q. **39,9 %** i **54,5** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin Shomanay rayonı **0,1 %** i **0,1** mln. AQSH dolların quradı.

XİZMETLER IMPORTI QURAMI (2023- jil yanvar-avgust, úlesi, % te)

2023- jıldıń yanvar-avgust ayları juwmaǵı menen xizmetler importı kólemi 11 516,3 miń AQSh dolların yaqı jámı import kóleminiń 8,4 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 101,0 % ke kóbeydi. Xizmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikaliq xizmet kórsetiw hám ońlaw xizmetleri (45,4 %), basqa is boyinsha xizmetler (48,6 %), finansliq xizmetler (4,2 %), transport xizmetleri (1,3 %), telekommunikatsiya, kompyuter hám axborat xizmet kórsetiw xizmetleri (0,5 %) den ibarat boldı.